

A BUDAPESTI DEÁK-TÉRI
ÁG. HITV. EVANGÉLIKUS TESTVÉREGYHÁZAK

NÉPISKOLÁJÁNAK

ÉRTESÍTŐJE

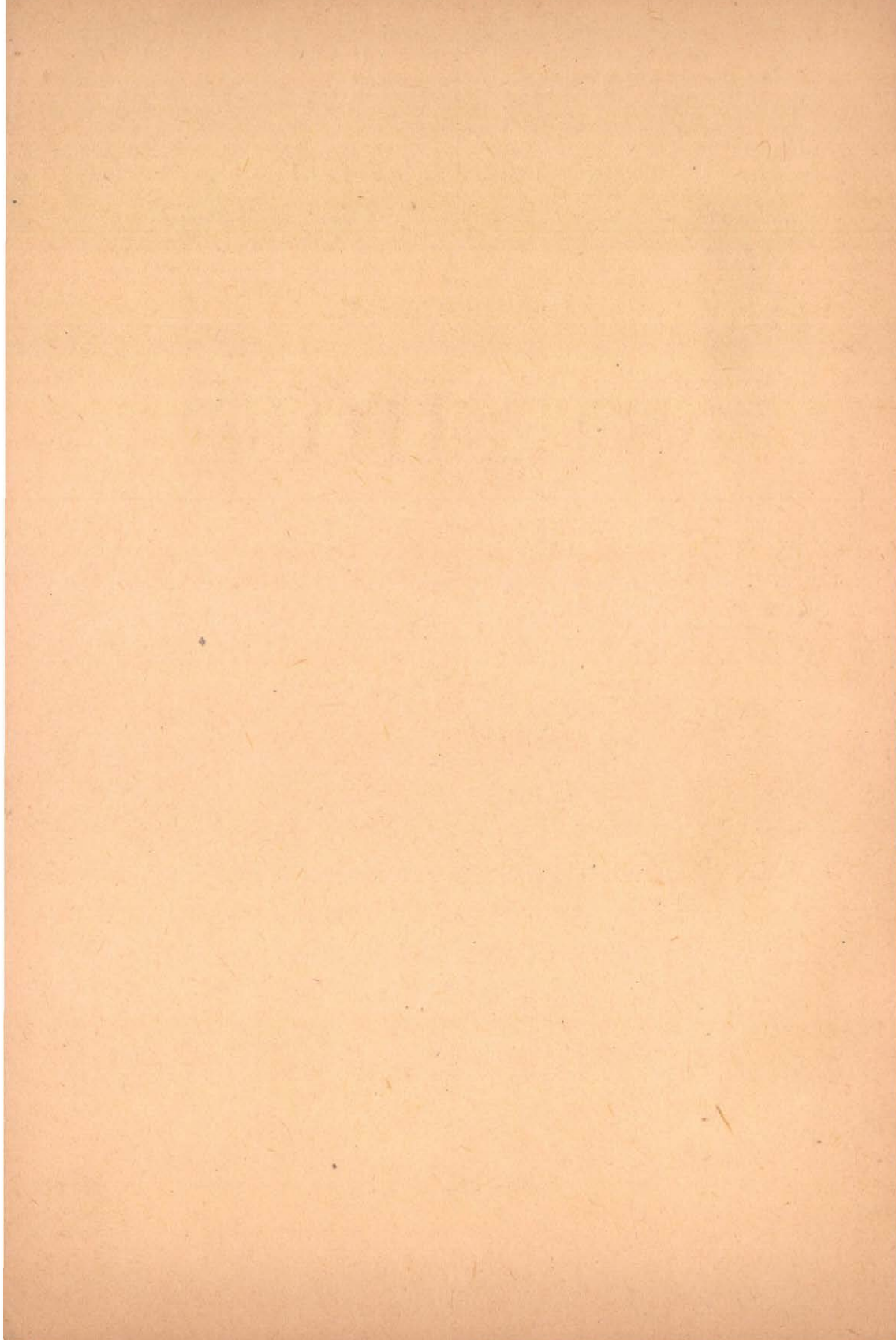
AZ 1941—42. TANÉVRŐL.

KÖZLI:

GADÁNYI JÁNOS
IGAZGATÓ.

BUDAPEST, 1942.

A BUDAPESTI DEÁK-TÉRI
ÁG. HITV. EVANGÉLIKUS TESTVÉREGYHÁZAK

NÉPISKOLÁJÁNAK

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1941—42. TANÉVRŐL.

KÖZLI:

GADÁNYI JÁNOS
IGAZGATÓ.

BUDAPEST, 1942.

Felelős kiadó: Gadányi János.

Garab József könyvnyomdája, Cegléd

Az 1941—42. iskolai év végén.

Az iskola kis tükre a nemzeti életnek. A nemzet lelkének megnyilvánulásai, történetében lezajló nagy események éreztetik hatásukat az iskola nevelő és oktató munkájában is. A küzdelemnek, erő kifejtésnek, az örömmek és bánatnak minden mozzanata ott rezeg az iskola falai között. A gyermeki lélek, ha nem is tudatosan, de hűen visszatükrözi az elkövetkezendő jobb és keresztyénibb világért folytatott titáni harcoknak, küzdelmeknek minden epizódját. Együtt küzd, együtt örül és szenved e nagy harcban a felnőttekkel. Nem álmodik álmokat, hanem látásokat lát. Épít zsenge kézzel és lélekkel a jobb és eszményibb világ megteremtésén.

Mi tanítók, László és Erzsi nevelői csakugyan azt akarjuk, hogy az iskola legyen az irányító, ahonnan megindulhasson a nemzeti műveltség átalakító folyamata, ahol épül a híd a szebb és boldogabb magyar jövő felé. Ezt a hidat mindenkor a jelen nemzeti lélek ereje tartja a jövő számárá. A jövő pedig a felnövekvő ifjúság. Mi nevelők ott állunk, mint ennek a hídnak erősítői. Teherbíróképesége attól függ, mennyire él bennünk nevelőkben, milyen erővel sugárzik belőlünk a hit, a hazaszeretet és az átfogó értelem.

Honnan merítjük ezeket? Elegendő-e saját akaratunk, érzésünk és erőnk? Törekvésünk, munkabírástunk és küzdeni vágyásunk megfeneklik, ha a család, egyház, kormányzat, hatóság és társadalom nem támogat kellő megértéssel és megbecsüléssel. Munkánk sikeréhez elsősorban egyházi vezetőségünknek, a presbitériumnak nemes megértése, segítése szükséges. Az a segítség, mely felkeres bennünket munkánkban, buzdít és serkent törekvéseinkben, meghallgat bennünket és lelkesedik minden jó ideáért.

Minél gyakrabban keres fel bennünket a vezetőség, annál világosabban belát az iskola munkájába, annál nagyobb szeretettel közeledik a tanítóhoz, aki, ha jóakaratot, megértést, megbecsülést tapasztal, énjének minden tudását, lelkesedését és művészetét beleviszi munkájába és e munka eredménye az lesz, hogy tanultabb, erősebb, csiszoltabb generáció indul a jövőnek. Annak a jövőnek, amelynek kontúrjait államférfiak,

tudósok, művészek már most tervezgetik. A jövő alapját mindenki ott keresi az iskolában. Lászlóból és Erzsiből lesznek a polgárok, a dolgozó tömegek, a nép, az egyház és az állam fenntartói.

Lászlót és Erzsit kell minél tökéletesebb emberré nevelni, hogy tökéletes munkát tudjanak végezni. Minél tökéletesebb lesz a munka, annál inkább fejlődik értelmi, erkölcsi és gyakorlati értéke, mely az országot naggyá, a nemzetet boldoggá és megelégedetté teszi.

Ha az iskola vezetősége minél jobban érdeklődik az iskola ügyei iránt és minél többször keresi fel az iskolát és a tanítók úgy tapasztalják, hogy van érdeklődés az ő munkájuk iránt, van áldozatkészség, mellyel elő lehet mozdítani az iskola sikeres munkásságát, akkor a tanító munkássága finomul izlésben, növekedik mabicióban. Odaadó tudással, fáradhatatlan buzgósággal és megkülönböztetett, finom tapasztalattal igyekszik felkeresni László és Erzsik szüleit, hogy nekik tanácsokat osztogasson, avagy kikérje mindazokat az észrevételeket, amelyeket az emberformálás munkájánál a tanító igénybe vehet.

Minél tökéletesebb embert akarunk nevelni, annál tökéletesebbé kell tenni az iskolát. A tudást, a lelkiismeretes munkát, odaadó szeretet csak sorsával megelégedett és valóban képzett tanító nyújthatja.

Sorsukkal megelégedett tanítók pedig annál nagyobb számban lesznek, minél megértőbb, áldozatkészebb állam és társadalom nyújtja feléjük segítő kezét.

A sorsával megelégedett tanító a hatóság, a társadalom követelésével szemben igyekezni fog hivatásának minél tökéletesebben megfelelni. Mihelyt mindenütt az egész országban megértés, áldozatkészség kíséri a tanító munkáját, nemzetünk erkölcsi, értelmi és gazdasági élete olyan lendülete következik, melyre joggal építhetünk és amelyre művészi ornamentumokat rakhatunk.

Iskolánk tanítói kara a jövőben is kéri a múltban hálásan tapasztalt jóakaratot és segítséget, úgy a hatóság, mint a szülők részéről.

A jövőt, melynek első napja a régen óhajtott béke napján kezdődik, a tanító vállaira kétszeres munkát rak, ezért mi is kérjük a kétszeres figyelmet és segítséget.

A jövő Lászlója és Erzsikéje itt ülnek a türelmes iskolapadokban és vidáman várakozva lesik az eljövendőt. Telítve vannak tudatlan vágyódással és reménységgel s azt hiszik, hogy mindig szebbnek és eszményibbnek kell következnie az életben.

A jövő Lászlója és Erzsikéje ott szunnyadnak már az édesanyák kebelén, édes álmukat a tej és vajaskenyér, a szeretet tölti be. A jövő dúsan megkent vajaskenyerét, bőven folydogáló tejét és a megnemesedett szeretetet kell majd nekünk elő-

teremtenünk. Vésőnk munkája, szeretetünk sugara alatt kell nyílnia a forrásnak, mely kristálytükörben mutatja meg: mi az iskola.

Világégésben, ember-milliók szörnyű mérkőzésében fejezzük be ezt az iskolai évet. Hős honvédeink messze földön életüket áldozták a magyar hazáért, a keresztyéni világért, a jobb és boldogabb Európáért. Küzdenek és véreznak azért a világért, amelyben nemcsak az egyes nemzetek kiválasztottjai dúslakodnak a földi javakban, hanem minden egyes ember megtalálja a maga munkájához mértén a megfelelő megélhetést.

A gyermek és az iskola minden nap gondol hős honvédeinkre. Feljük fordul imádságunk és munkánk. Kettőzött örömmel dolgozik, lemond és nélkülöz, hogy a győzedelmes békét előmozdítsa.

Ezekkel a gondolatokkal fejezzük be ezt a tanévet. Gyermek, szülő, iskola és haza: ezek a fogalmak élnek lelkünkben, ő reájuk gondolunk, mikor munkában vagyunk és róluk emlékezünk, mikor két hónapra megválunk az iskolától és elmegyünk talán pihenni, erőt gyűjteni, hogy mikor ismét munkába — adná Isten, hogy a sokat hangoztatott boldogabb jövő munkájába — állunk, gyengéden és szeretettel símogathassuk meg Laci és Erzsí arcocskáját.

Adatok iskolánk 1941—42. évi történetéhez.

„Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!”

Az elmúlt tanévben is ez volt a mindennapi imádságunk. Minden nap gondoltunk a hazára, hős honvédeinkre, minden nap feléjük fordultak gondolataink, hogy lelkünk ne felejtse kötelességeinket.

Nekünk, itthonmaradottaknak is vannak kötelességeink e nagy harcban. A reánk maradt munkát kettős akarattal kell végeznünk, mert csak így segíthetünk az értünk harcolókon, kettőzött örömmel és lelkesedéssel kell dolgoznunk, hogy el ne maradjunk, hogy ők semmiben hiányt ne szenvedjenek.

Tanítványaink ezt megértették és iparkodtak kötelességeiknek megfelelni.

Az iskola életében derű és ború váltakozik. Volt örömünk az elmúlt tanévben, de a bánat és szomorúság sem került el bennünket.

Köszöntöttük *Főpásztorunkat* a tanítói lélek alázatosságával és bizakodó reménységével, amikor magas kitüntetés érte. Feléje száll szeretetünk, ragaszkodásunk és nagybecsülésünk a szenvedésében is. Szívünk minden érzését belefoglaljuk abba a buzgó fohászba: A mindenható Isten tartsa és áldja életét még számos éven át, hogy még soká munkálkodhassék egyházunk és iskoláink javára.

Megkülönböztetett tisztelettel köszöntöttük *dr. Tomcsányi Vilmos Pált*, egyházunk és közös képviselőnk felügyelőjét abból az alkalomból, hogy a Kormányzó úr Kárpátalja kormányzói biztossá nevezte ki. Önagyméltósága eddig is kiváló szolgálatot tett nemzetünknek, egyházunknak itthon és külföldön. A megbízatás az önzetlen hazafit a tudóst és szorgalmas munkást állította a magas pozícióba. Istentől áldást kérünk életére és munkálkodására.

Az egyház és iskola egymás kiegészítői. Haladásuk és fejlődésük közös öröm és ünnep. Az elmúlt tanévben a magyar és német egyház újonnan megválasztott lelkészeit iktatta hiva-

talba. Az iskola és tanítótestülete örömmel vett részt az ünnepségen. Köszöntötte az új lelkipásztorokat azzal a hittel és reménységgel, hogy lelkükben él az egyház veteményes kertje iránt a szeretet és megértés, munkáját lutheri meggyőződéssel figyelik és szolgálják.

* * *

Az 1940—41. tanév befejezése után elköltözött az élők sorából az iskola önzetlen jóakarója és barátja: *Broschko G. Adolf* tb. espéres, az iskolának több ízben egyházi elnöke. Nemcsak igazi pásztor volt, ki minden bányányát szeretetből számon tartotta, hanem az iskolának és gyermeknek felejthetetlen barátja és istápolója. Nemes lelkének egyik részét a magunkénak vallhattuk. Sohasem felejtkezett meg az iskoláról és a tanítóról. Lutherrel vallotta: az iskola erőssége az egyháznak. Az iskola és a tanítótság minden életmegnyilvánulásában résztvett. Segített, biztatott, sőt bátran küzdött iskolánk fenn tartásáért és felvirágoztatásáért.

Legyen áldott emléke!

Szántó Róbert kelenföldi lelkész tragikus halála mélyen megrendített. Vele sírba szállt Istennek hűséges szolgája, egyházának nagyráhatott lelki vezére.

Elköltözött az élők sorából *Lahmann György* ny. igazgató-tanító. Sok éven át tanította iskolánk tanulóit istenfélelemre és hazaszeretetre. Fáradhatatlan szolgája volt az Úrnak. Nyugdíjas éveiben is kántorizált, emelte az ének és harmónium hangjain a hívő lélek áhítatát. Az idők legnagyobb tanítómeszterének szózata „Engedjétek énhozzám a kisdedeket, mert övék a mennyek országa” őt is hívta és az engedelmes lélek megnyugvással követte, hogy számot adjon a reá bízott talentumokról. Az iskola megőrzi emlékét, történetében elfoglalja azt a helyet, amelyet munkásságával és hivatásszeretetével kiérdemelt.

Eltemettük az iskolai év folyamán *Benkő József* II. osztályos kedves tanítványunkat. A kis Jóska kedves, mosolygó arcával alig ismerte meg tanítóbácsiját és pajtásait, máris elhívta őt a legnagyobb nevelő és tanító, hogy az ő virágos kertjében fejlődjék és pompázzék. Isten útjai előttünk kifürkészhetetlenek. Nekünk az ő rendeltetésébe és akaratába — bár vérző szívvel — bele kell törödnünk és a zsoitár költőjével zengeni: „Mind jó, amit Isten tészzen, szent az ő akarata.”

* * *

A munka kezdete és vége, a tanulók létszáma. Az elmúlt tanévben a beíratásokat június 16-án és 17-én, a pótbeíratásokat szeptember 1-én és 2-án tartottuk meg. A tanévet szeptember 4-én nyitottuk meg és június 13-án istentisztelettel és összefoglaló tanításokkal fejeztük be.

A beíratások kellemes meglepetést hoztak. Annyi volt a jelentkező növendék, hogy osztályaink kicsinyeknek bizonyultak és sok kedves gyermeket helyszüke miatt visszautasítottunk.

A tanévmegnyitó és bezáró istentiszteleteken a tanulók és szülők vallási különbség nélkül vettek részt. Ott voltunk mindnyájan, hogy az örök Gondviselő áldásáért esdekeljünk e nehéz és vérzivataros időben.

A tanulók létszáma 262 volt, ebből 155 fiú, 107 leány. A tanulók megoszlását osztályok, nem és vallás szerint a statisztikai táblázat mutatja. Az egyházi és állami hatóságok által jóváhagyott tanítási anyagot részletesen kidolgozott tanmenet alapján minden tantárgyból elvégeztük.

Tanítóttestület, osztályok. Elemi iskolánkban négy fiú- és négy leányosztály van. A tanítást és nevelést nyolc tanerő látja el (4 férfi és 4 nő). A fiúoldalon a felvezető-, a leányoldalon pedig a részben változó rendszer honosult meg. Tanulónak a főváros bármely helyén lakó gyermekeket felvehetünk, nem vonatkozik az intézetre a községi népiskolákra kötelező ú. n. „kerületi beosztás“.

A háborús viszonyok dacára a tanítóttestület egész éven át hiánytalanul munkálkodhatott. Változás sem történt. *Veperdi Ernő* tanítót az iskolafenntartó hatóság egy évi munkásság után megválasztotta helyettes tanítónak. A lelkiismeretes és eredményes munkásságának elismerése volt az egyhangú választás. Hisszük és reméljük, hogy ez a fiatal munkaerőt, még fokozottabb erő kifejtésre és tevékenységre serkenti, hogy méltó utódja lehessen kiváló elődjének — *Dex Ferencnek*.

Igazgató-tanító adminisztratív munkáját e tanévben is úgy könnyítette a felettes hatóság, hogy *Szvorényi Erzsébet* tanítónőt bízta meg az irodai munka részbeni elvégzésével és a szükséges helyettesítéssel. Ezt a munkakört az ismert lelkiismeretességgel látta el.

Nevelés és oktatás. A nevelés és oktatás terén nagy lépéssel haladtunk előre. Az 1940. évi XX. t. c. és az abból adódó új Tanterv és Utasítások folytán a magyar népnevelés korszerűbb szakasza kezdődik.

Az új Tanterv és Utasításokból kisugárzik a magyar élni-akarás. Meghúzódik benne a jobb, nemesebb, magasabb magyar élet reménye. Az iskolára vár az új világban az eszményibb, vallásosabb, szociálisabb és mágyarabb lélek kitermelése. A tanító, mint nevelő végzi ezt a nehéz, de magaslatos feladatot. Az ő lelke formálja a magyar gyermekem keresztül az új és szebb magyar jövődőt.

A ma iskolájában nem a szó, hanem a tettekben megnyilatkozó erő kifejtés kell, hogy értéket jelentsen. A ma iskolájában az elméleti tudás mellett a gyakorlati készség,

az értelem mellett az őszinte érzés és törhetetlen akarat kell, hogy harmonikusan erősödjék neveltjeink lelkében.

Az evangélikus iskola minden időben nagy súlyt helyezett a nevelésre, a jellem kifejlesztésére. Ma fokozottabb mértékben végzi ezt a szent feladatát.

A jellemfejlesztésnek igazi pillére az élő hit. Az a hit, amely nem a betűben és vallási tanokban keresi Isten országát és annak igazságát, hanem ezek megértésében és gyakorlati keresztülvitelében. Ha a vallástanítónak élete és tanítása ezt sugározza növendékei felé, akkor az Ige testet ölt és nincs az a földi erő vagy csábítás, amely megtántorítsa a gyermek lelkét.

A vallástanítást iskolánkban az osztálytanítók látják el. Az ő hitük és jellemük fejleszti a növendékben az erkölcsöt és jellemét. Mindennapi tanításunkat bibliaolvasással, énekel és imával kezdjük. E munkánk elmélyítésére szolgál a vasárnapi iskola és annak keretében a havonkénti gyermekistentiszteletek. A vasárnapi iskolát *Kornélia* testvér, az istentiszteleteket pedig *dr. Keken András* lelkész látta el nagy szeretettel.

Másvallású tanítványaink hitoktatását a bejáró hitoktatók végzik. Ők gondoskodnak lelki nevelésükről és az istentiszteletek látogatásáról.

A nemzeti és hazafias nevelésre, valamint annak elmélyítésére és biztosítására a tanítási egységeken, ünnepeken kívül az ünnepi megemlékezések adtak alkalmat.

Szeptember 22—27-e között a tanítási órákban megemlékeztünk gr. Széchenyi István 150 éves születési évfordulójáról. Emlékezésünk nem akart szobordicsőítés lenni, hanem számonkérés, amelyben a legnagyobb magyar tépelődő lelkének visszhangja szólal meg. Az élő Széchenyit, az örök magyarság jövendőbe lendítő, szárnyaló Géniuszát igyekeztünk növendékeink lelkében megörökíteni.

Október 6-án gyászistentisztelet keretében megemlékeztünk az aradi vértanúkról.

A. II., III. és IV. osztályok növendékei az osztálytanítók vezetése mellett kivonultak a Batthyány-örökmécseshez s ott kis ünnepség keretében lerótták a vértanúk emléke iránti hálájuk adóját. Az iskola nevében koszorút helyeztünk el.

Október 31-én reformációi emlékűnnepélyt tartottunk. Alkalmi szavalatok, énekek és *Veperdi Ernő* tanító beszéde telítették meg ünnepi érzésekkel kicsinyeknek és nagyoknak a lelkét. Az ünnepség után 20.77 pengőt gyűjtöttünk a Gyámintézet javára.

December 21-én a vasárnapi iskola növendékei rendeztek *Kornélia* testvér vezetése mellett kedves karácsonyi ünnepséget.

December 22-én az iskola karácsonyi ünnepe volt. Ez az ünnepség immár a tizedik, amelyet az iskola növendékei a tanítóttestület irányítása és vezetése mellett tartanak. Ha sorra vesszük ezeket az ünnepségeket, bátran és büszkén vallhatjuk, hogy nemcsak minden esztendőben a karácsonyi hangulat előkészítését szolgálták, a hitet elmélyítették, hanem alapos előkészítésük folytán a gyermeksereg művészi és bájos alakításával, szavalataival és énekeivel a nagyszámú hallgató közönséget nagy elismerésre készítették. Minden ünnepség az eszményi cél szolgálata mellett a tanítóttestület harmonikus munkáját is dicsérte.

Karácsonyi ünnepségünk ezidei tárgya: „Hirdetek néktek nagy örömet!” *Németh Margit* tanítónő összeállításában és betanításában a karácsony valódi megjelenítését láttuk művészi előadásban. Az ártatlan gyermeki ajkáról elhangzott karácsonyi történet, énekek és a megszemélyesített jelenetek áhítatot keltettek és a hitet mélyítették.

Az ünnepség után felruháztuk szegénysorsú növendékeinket a szülők által küldött adományokból. A karácsonyi adományokból és gyűjtésekből a kiskőrösi evangélikus népiskola szegényeinek küldtünk ruhakelmét, könyveket és játékokat. Egyik buzgó IV. osztályos leánynövendékünk — Erdős Erzsébet — egyedül gyűjtött 43 pengőt a kiskőrösi szegényeknek.

A gyermekek perselygyűjtése és műsoreladása 284.67 pengőt eredményezett. Dr. Renk Ernő iskolafelügyelő 10 pengős könyvjutalmat adományozott. A gyűjtött pénzt a szegények felruházására fordítottuk.

Március 15-én a magyar szabadság emlékünnepét ültük meg. Az ünnepség lelkesedést és hazaszeretetet fakasztott.

Április 25-én testvéregyházunk három iskolája *Várdombi Simonyi Ágoston* — az iskolák legnagyobb jótevőjének — emlékét elevenítette fel. Ez ünnepség alkalmával emlékeztünk meg a leánygimnázium fiatalon elhunyt, kiváló tanáráról: *Vidovszky Kálmánról*.

Anyák-napja május 7-én volt. Költőnek szava, művésznek esetje nem fakaszthat mélyebb érzéseket ennél a meghitt és bájos ünnepnél. A harmónikus műsor, az ünnepi áhítat és az édesanyák megajándékozása egy kis virágcsokorral, bizonyára mély nyomokat hagyott gyermekben és szülőknél egyaránt.

Német nyelv. Magyar tannyelvű iskolánkban a II. osztálytól kezdve a német nyelvet rendszeresen tanítjuk. Ez némi túlterhelést jelent, de előnyt biztosít tanítványainknak a középiskolákban és az életben.

A tantestület tagjainak továbbképzése. A továbbképzés fontos kelléke a tanító munkáságának. Tanítóttestületünk e célra rendelkezésre állanak a bel- és külföldi szaklapok, a több,

mint ezer kötetből álló és minden évben értékes művekkel bővülő tanítói könyvtár.

A testület tagjai résztvesznek különböző tudományos előadásokon és felolvasásokon. *Raffay Sándor* tanító a kir. tanfelügyelő felszólítására lelkiismeretesen látogatta a Pedagógiai Szemináriumban tartott továbbképző tanfolyamot. Az iskolafenntartóhatóság 500 pengő tanulmányi ösztöndíjat juttat minden évben egy-egy tanítónak vagy tanítónőnek.

A havonkénti tanítói értekezletek, tanítói gyűlések szintén hozzájárulnak a pedagógia és módszertan mélyítéséhez. Tanítótestületünk minden alkalmat és módot megragad, hogy ismeretét gazdagítsa és lelkét nemesítse.

Szülők és tanítók együttműködése. A tanítást és nevelést eredményessé teszi a tanító és szülő harmonikus együttműködése. A szülők érdeklődése az iskola munkája iránt élénk. Tanítás után szülő és tanító között bizalmas tanácskozások folynak. Gyakoriak az osztályértekezletek. Iskolai ünnepélyeink is ezt a célt szolgálják.

Taneszközök, szemléltető eszközök és könyvtárak. Az iskola szertára ismét szaporodott hasznos szemléltető eszközökkel. *Németh Margit* és *Fuszek Magda* tanítónők szeretettel gondozzák.

Ifjúsági könyvtárunk a III. és IV. osztályos tanulók között nagy szeretetnek és használatnak örvend. A könyvtár 1200 kötettel rendelkezik. Tanítói könyvtárunk állománya megközelelti az 1400 kötetet. Mindkét könyvtárt *Raffay Sándor* tanító gondozza hozzáértéssel.

A tanítótestület beosztása és működése. *Gadányi János* igazgató-tanító tanította a IV. fiúosztályt, a budapesti evangélikus egyházmegyei tanítókör elnöke, az egyházmegyei törvényszéknek, a pesti evangélikus egyház presbitériumának, képviselőtestületének, iskolai- és gazdasági bizottságának tagja, az egyházmegyei tanfelügyelő mellé beosztott iskolalátogat, a végelbírás alá vonó állami ötös bizottságnak tagja. Működik az iskolánál 17 éve.

Herendi Károly r. tanító, tanította a III. fiúosztályt, a bányakerületi tanítóegyesület jegyzője, a Lutheránia Vegyeskar pénztárosa. Működik az iskolánál 6 éve.

Raffay Sándor r. tanító, tanította az I. fiúosztályt, az iskolai énekkar vezetője, a könyvtár őre, az egyházmegyei tanítói körnek és tanítói értekezleteknek jegyzője. Működik az iskolánál 10 éve.

Veperdi Ernő h. tanító, tanította a II. fiúosztályt. Működik az iskolánál 2 éve.

Lányi Mária r. tanítónő, tanította a II. leányosztályt, a tanítótestület megbízottja az iskolabizottságban és képviselőtestületben. Működik az iskolánál 23 éve.

Németh Margit r. tanítónő, tanította a III. leányosztályt, a szertár őre és kezelője, az egyházmegyei tanítói körnek pénztárosa. Működik az iskolánál 10 éve.

Fuszek Magda r. tanítónő, tanította az I. leányosztályt, a szertár őre. Működik az iskolánál 6 éve.

Raffay Sándorné h. tanítónő, tanította a III. leányosztályt. Működik az iskolánál 3 éve.

Szvorényi Erzsébet id. megbízott tanítónő, helyettesít az összes osztályokban és végzi az irodai munkát.

Vallástanítók: *Viktor Jánosné*, helyettese *Högge Mihályné* ref., *Városi Ferenc*, helyettese *Perényi István* róm. kat. és *Hahn István dr.* izr.

Iskolalátogatás. A lefolyt tanévben *dr. Renk Ernő* iskolafelügyelő több ízben meglátogatta osztályainkat, meghallgatva az ott folyó tanítást.

Május hó 5-én és 13-án az egyházmegyei tanfelügyelő, *Mohr Henrik* alesperes és *Dex Ferenc* egyházmegyei iskolalátogató, ny. igazgatótanító végeztek látogatást.

Az állam részéről megbízott körzeti iskolafelügyelő *dr. Stolmár László*. Látogatást eszközölt május 27-én és 28-án.

Mind az egyház, mind az állam részéről kiküldött iskolalátogatók minden osztályban lelkiismeretes munkát és szeretetteljes bánásmódot észleltek. Az eredményt az összes tantárgyakban dicséretesnek és kiválóknak találták.

A tanulók és tanítói kar egészségi állapota. *Iskolamulasztások.* A hosszú és szigorú tél, a kellemetlen nedves és hűvös tavasz sok betegséggel sújtotta ez évben növendékeinket. Hiába volt minden elővigyázatosság és gondosság, a különböző gyermekbetegségeket nem kerülhettük el. Így a mulasztási órák száma aránytalanul sok volt.

A tanítótestület tagjai között hosszas vagy súlyosabb természetű megbetegedés nem fordult elő. Mulasztás csak egy-egy napon át történt, amikor helyettesítéssel biztosítottuk a tanítás folytonosságát.

Jótekonyság és gyűjtések. Tanulóink ebben a tanévben készségesen gyűjtöttek és gyakorolták az áldozatkészséget.

Adakozások és gyűjtések történtek: a Magyar Vöröskereszt javára 397.84 P, a Nyomorék Gyermek Otthona részére 521.63 P, karácsonyi szeretetadományokra 284.67 P, a Gvámintézet javára 20.77 P. Az országos gyermeknapon az összes növendékeink megjelentek az urnánál és leadták filléreiket.

Adakozások: Karácsonyi felruházásra a szülők elhasznált ruhát, a TÉBE négy gyermeknek ruhát és cipőt adományozott. A Stühmer Frigyes r. t. cukorkagyár karácsonyi cukorkát adott a szegény gyermekek részére. A Pesti Hazai Takarékpénztár Egyesület ez évben is juttatott 25 P-t a szegények felségélyezésére.

Jutalmak és ösztöndíjak. *Kalma Pál* ezérpengős alapítványának kamatait — 15—15 pengőt — a tanítótestület Konkoly Adrienne és Szabó Attila IV. osztályos tanulóknak ítélte oda.

Az *Evangelikus Német Nőegylet — Frauenbund* — 10 pengős adományával Szankovics Erzsébet IV. osztályos tanulót jutalmaztuk.

Dr. Szigethy Lajos—Brósz Erzsébet jutalomkönyvalapítványból a „Szép” művelésében kiváló tanulók értékes könyvjutalmat kaptak összesen 20 P értékben: Greiner Veronka, Strausz Marianna, Arthofer Szigfrid és Bognár János IV. osztályos tanulók.

Dr. Szigethy Lajos, hitvесе és annak anyja emlékére a három pesti evangélikus iskola tanerőinek az iskoláinkba járó gyermekei részére tett alapítványból 45—45 pengőt: Herendi Judit, Kapi Irma, Ruzicska Péter és Ruzicska Márta kapott.

Hencz Jenő és Andor-alapítványból ebben a tanévben ismét csak jelképes jutalmazás történt, mivel az alapítvány kamatai valójában csak négy-öt év múlva szabadulnak fel. Jutalmat 25—25 P összegben Eckhardt Irén IV. oszt. és Józsa Kálmán III. oszt. tanulók kaptak.

Dr. Renk Ernő iskolafelügyelő könyvadományait Kaszás Erzsébet és Kuthy István IV. oszt. tanulók kapták.

Broschko G. Adolf ev. lelkész, tb. esperes, az iskola hűséges pártfogójának emlékezetére 10—10 pengőt, Róth György IV. o. t. és Dubovai Edit II. oszt. növendékek kaptak.

Dr. Bánkúti Dezső tanügyi főtanácsos volt tanítójának — Luttenberger Ágoston — emlékezetére adományozott 20 P-s ösztöndíját Dezső József I. oszt. tanulónak adtuk.

Dr. Székely Imréné 20 pengős ajándékát, amelyet az iskola iránti elismerésül juttatott egy jó magaviseletű, szegénysorsú, I. oszt. tanulónak, Komár József kapta.

Takarékpersely. A VKM rendelkezése szerint október 31-én takarékosági napot kell tartani. A Községi Takarékpénztár felhívására ezidén is folytattuk a takarékpersely kiosztását. A perselytulajdonosok 1345.10 pengőt gyűjtöttek.

* * *

Komor időben kezdtük és fejezzük be az 1941—42. tanévet. Harc és csaták zaja tombol körülöttünk. A nagy küzdelemben a magyar honvéd is dicsőséggel áll a vártán. A nemzet pedig minden erejét megfeszíti, hogy a győzedelmes és igazságos békét elnyerje. Iskolánk békében taníthatta a jövő nemzedéket. Áldjuk azért a mindenható Uristent, ki védett, óvott és eddig megsegített.

Köszönetet mondunk az iskolafenntartó hatóságnak az örökösért és gondoskodásért, az iskola barátainak és a szülőknek minden erkölcsi és anyagi támogatásért.

Alapítványok.

Kalma Pál 1000 pengős ösztöndíj-alap. Ennek az évi kamata minden évben az évvégi vizsgálat alkalmával két egyenlő részben egy IV. oszt. fiú és IV. oszt. leány között osztassék ki, akik a tanítótestület javaslata szerint arra érdemesek, példás magaviseletűek és kiváló előmenetelűek.

Dr. Szigethy Lajosné, Brósz Erzsébet jutalomkönyv alapítvány. Kamataiból a „Szép” művelésében kiváló tanulók könyvjutalmat kapnak.

Dr. Szigethy Lajos, hitvese és annak anyja emlékére tett alapítvány. Kamataiból a három pesti (fiú-, leánygimnázium és elemi) iskola tanerőinek iskoláinkba járó gyermekei egyenlő összegű ösztöndíjban részesülnek.

Hencz Jenő és Andor alapítvány. Kamatai a Deák-téri evangélikus elemi iskolának négy (két fiú és két leány) érdemes evangélikus tanulója között évente jutalomként kiosztandó.

Az iskola fenntartó hatósága.

Fenntartja a pesti evangélikus testvéregyház. Az ügyeit a képviselőtestület és ennek keretén belül az iskolai és gazdasági bizottság intézi. A képviselőtestület egyházi elnöke *D. D. Raffay Sándor* ev. püspök, világi elnöke *dr. Tomcsányi Vilmos Pál* ny. miniszter, közfelügyelő. Az iskolabizottság elnöke *dr. Hittrich Ödön* ny. főigazgató, I. iskolai felügyelő, helyettese *dr. Renk Ernő* főorvos, fogorvos, iskolai másodfelügyelő. A gazdasági bizottság élén *Becht Albert* ny. takarékpénztári igazgató, kormányfőtanácsos közgondnok áll, iskolánk gondnoka *Szalágyi Egyed*, a képviselőtestület főjegyzője *dr. Bendl Alajos*.

A tanulók névsora.

I. leányosztály:

1. Auspitz Anikó	Kostenszky Klára
Berényi Zsuzsanna	15. Kovács Magdolna
Bernáth Zsuzsanna	Kranz Éva
Braun Marianna km.	Kutron Ilona km
5. Csömöri Margit km.	Mandl Erika km
Erdős Mária	Meisel Veronika
Fausser-Kéler Marianna	20. Papp Veronika
Földváry-Boér Mária mt.	Paszterkó Margit
Goda Éva km.	Ruzicska Márta
10. dömsödi Hajós Judit	Sarudy Judit
Hányik Mária km.	Schleifer Veronika mt. km.
Hirsch Anna	Veréb Zsuzsanna
Korsós Mária	Wigand Katalin

II. leányosztály:

1. Berde Zsuzsanna	15. székhelyi Mailáth Edina
Bihari Éva	Muslay Orsolya
Bleier Erika	Präger Márta
Éock Erika	Puder Marietta
5. Boros Éva	vágfalvi Quittner Mária
Darabos Mária	20. Róna Mária
Dubovay Edit	Schiffer Éva
Eppinger Marianne	Siklós Mária
Erdős Katalin	Simon Eszter
10. Harmos Edit	Sträusler Judit
br. Kohner Janka Dóra	25. Szentiványi Veronika
Kuti Ilona	Szőke Zsuzsanna
Kuttna Mária	Szűcs Margit
Légrády Erzsébet	

km. = kimaradt, mt. = magántanuló

III. leányosztály:

1. Balássy Ágnes
Barna Zsuzsanna
Bródy Judit
Császár Mária	15. Opoczki Mária
Péter Éva
Pillitz Herta
Polákovics Mária
Réhák Alice
5. Dóczy Zsuzsanna
Dobos Éva
Dorner Zsuzsanna
Fischer Éva
Herendi Judit	20. Sándor Marianna
Szamosi Marianna
Szankovics Zsuzsanna
Szűk Eleonóra
Tauszk Judit
10. Kapi Irma
Lázár Anna Mária
Molnár Mária
Nagel Katalin
Okányi Ilona mt.	25. Török Éva
Vámosy Zsuzsanna
Wieder Katalin

IV. leányosztály:

1. Agárdi Mária
Barta Éva
Deutsch Veronika
Eckhardt Irén	Konkoly Adrienne
5. Ehrenwald Mária
Eisler Júlianna
Erdős Erzsébet
Friedmann Vera
Greiner Veronka	15. Marcsek Judit
Nagy Katalin
Pajor Zsuzsanna
Seidl Erzsébet
10. Halmi Éva
Hirsch Zsuzsanna
Jacobi Hildegard
Kaszás Erzsébet	20. Strausz Marianna
Szabados Edit Margit
Szankovics Erzsébet
Szécsi Márta
Székely Judit Veronika
	25. Tabajdy Éva
Vágási Erzsébet

km. = kimaradt, mt. = magántanuló

I. fiúosztály:

1. Bartók András	Kommenov Miklós
Bíró János	Laufer Róbert
Császár Attila	Lehr Ernő
Dezső József	Major Árpád
5. Dolp György	30. Major Tamás
Dombai Iván	Mann Miklós
Faragó András	Mann Tamás
Farkas Attila	May András
Fehér Pál	Neuman Péter
10. Gombos Mihály	35. Oszvald Péter
Grum Iván	Pollák András
lándorfi Hoffmann Róbert	Popper Gábor km.
Horvát János	Radó Gábor
Horváth István	Ragányi Ernő
15. Jakabfi Péter	40. csíktusnádi Rózsa Barnabás
Jáky János	Surányi Bálint
Jónás György	Szabó Sándor
Kalmár István	Szenes István km.
Kánitz Tamás	Székely András
20. Károly János	45. Terhes Gábor
Kemény Attila	Torda Gábor
Kerékgyártó Márton	Vajda Mihály
Kiss János	Varsányi Péter
Kiss Jenő	Vető Tamás
25. Komár József	50. Wachsmann Rudolf km.

II. fiúosztály:

1. Bánlaki Károly	15. Kreiss Tamás
Benkő József	Kuthy Sándor
Berkesi Márton	Lówy Károly km.
Bernfeld Ákos	Müller Pál
5. Bernfeld Iván	Oszvald Gábor
Czartoryski Ádám	20. Papp Lajos
Diószegi József	Plenczner Iván
Fehér Ferenc	Pusztavári Gyula
Frenkl Róbert	Quitt András
10. Géryni Lajos	Szigetvári Pál
Goldmann Fedor	25. Tóth György
Goy György km.	Winekker Roland
Inotay József	Zathureczky Gyula
Kobelrausch László	Zathureczky Miklós

km. = kimaradt, mt. = magántanuló

III. fiúosztály:

1. Bauer László	báró Kohner Jenő mt
Bánlaki Lajos	Kovács Károly
Bátor Elemér	Lenkei Péter
Bene László	Leporisz Brunó
5. Beregi Pál	25. Légrády Miklós
bethleni Boytha Pál	Mezei György
Bruck Tamás	Pajor Péter
Fábián Mihály km.	Pap Attila
Fodor István	Pintér Tibor
10. Fonó K. András	30. Ruzicska Péter
Frommer Tamás	Sík Tamás
Fuchs András	Szalay Sándor km.
Gábor Péter	Szarvas Péter
Gergár Károly	Szántó Tamás
15. Gombos Péter	35. Szász János
Grausz János	kibédi és makfalvi
Holler Lajos	Varga Ödön
Józsa Kálmán	Varsányi András
Kemény Gábor	Weisz Ervin
20. Kerekes András	Zimmermann Miklós km.

IV. fiúosztály:

1. Arthofer Siegfried	Kutassy László
Barcs Pál	Kuthy István
Baum György	Lility György
Benedek Károly	Litványi László
5. Benedek László	25. May Tamás
Eognár János	Márkus János
Bondi Róbert	Pfahler István
Böhm János km.	Popper Gábor km.
Braun Gábor	Róth György
10. Dach György	30. hollósi Somogyi István
Dénes István	Stób Tamás
Djeska Géza	Szabó Attila
Engel Leó János	Szabó Zoltán
15. Frenkl Tibor	Szana Sándor
Hajdú László	35. Szépfalusi István
Kelényi Viktor	Trizna János
Kovács Pál	Villányi György
Königstein Iván	Weiss Gábor
20. Kövesi János	

km. = kimaradt, mt. = magántanuló

Statisztikai kimutatás.

Osztály	BEIRATKOZOTT														
	rendes tan.			magán tan.			együtt			kimaradt			év végén jelen volt		
	fiú	leány	összesen	fiú	leány	összesen	fiú	leány	összesen	fiú	leány	összesen	fiú	leány	összesen
I.	50	25	75	—	2	2	50	27	77	3	5	8	47	22	69
II.	28	27	55	—	—	—	28	27	55	3	—	3	25	27	52
III.	38	26	64	1	1	2	39	27	66	3	—	3	36	27	63
IV.	38	26	64	—	—	—	38	26	64	2	—	2	36	26	62
Összesen :	154	104	258	1	3	4	155	107	262	11	5	16	144	102	246

Osztály	VALLÁS SZERINT																	
	evang.			ref.			unit.			r. kat.			izr.			Összesen		
	fiú	leány	összesen	fiú	leány	összesen	fiú	leány	összesen	fiú	leány	összesen	fiú	leány	összesen	fiú	leány	összesen
I.	21	14	35	6	3	9	2	—	2	16	4	20	5	6	11	50	27	77
II.	19	8	27	3	7	10	—	1	1	3	7	10	3	4	7	28	27	55
III.	20	14	34	3	2	5	1	1	2	7	4	11	8	6	14	39	27	66
IV.	24	14	38	4	4	8	—	—	—	2	3	5	8	5	13	38	26	64
Összesen :	84	50	134	16	16	32	3	2	5	28	18	46	24	21	45	155	107	262

A jövő tanévre vonatkozó értesítés.

Az 1942—43. tanév szeptember 4-én kezdődik.

Beíratások lesznek június 15-én és 16-án, pótbéíratások szeptember 1-én és 2-án, 8—12 óráig.

A tanév-megnyitó istentisztelet szeptember 4-én, délelőtt 9 órakor kezdődik.

Az I. osztályba felvétetnek mindazok a tanulók, akik vagy már betöltötték a 6. életévet, vagy az 1941. év szeptember 15-ig betöltik. A kort keresztlevéllel, illetve születési anyakönyvi kivonattal igazolni kell. Szükséges a beíratásnál a diftéria- és himlőoltást igazolni.

Más iskolába járt tanulót vagy magántanulót a következő osztályba csak hiteles bizonyítvánnyal veszünk fel és szükséges, hogy a németben (írás és olvasás) kellő jártassággal bírjon. A német nyelvet már a II. osztályban rendszeresen tanítjuk.

Iskolánkba bármely kerületből, valláskülönbség nélkül veszünk fel tanulókat, felekezeti iskola lévén, nem vonatkozik reá az ú. n. „kerületi beosztás”.

A tanítás félnapos rendszer mellett történik, kezdete 8 óra 20 perckor.

